

Propozycje ćwiczeń dla dzieci żłobkowych (1½ - 3 lata)



I. Pojazdy / budynki / zwierzęta – ćwiczenia kreatywne

Współcześnie mówi się, że człowiek jest twórczy, gdy nie ogranicza się do powtarzania, naśladowania, gdy daje coś od siebie. Osoby myślące w sposób twórczy, mają dużo pomysłów, odkrywają więcej nowatorskich rozwiązań.

Charakterystyczną cechą myślenia twórczego jest umiejętność zestawiania zagadnień różniących się od siebie - łatwość dostrzegania tego, co dla innych jest niezauważalne. Osoba wykazująca twórczą postawę stając w obliczu problemu, podchodzi do niego z różnych punktów widzenia i poszukuje wielu różnych sposobów jego rozwiązania. Wymyśla kilka możliwości rozwiązań, z których niektóre są oryginalne czy unikalne.

Jeśli chcemy kształtować u dzieci postawę twórczą, powinniśmy prowokować sytuacje, które je wyzwalają. Na rozwój wpływa przede wszystkim twórcza aktywność, ponieważ przynosi nowe osiągnięcia pozwalające osiągnąć kolejne, coraz wyższe fazy rozwoju. Własna aktywność dziecka będzie tym bardziej czynnikiem stymulującym rozwój im bardziej będzie twórcza.

Tworzyć to znaczy wyrażać to, co ma się w sobie. Wyobraźnia dziecka pracuje na materiałach zdobytych z rzeczywistości zewnętrznej, które przekształca z myślą o realizacji własnego projektu. W związku z powyższym najistotniejsze jest to, aby materiały te dostosowane były do poziomu dziecka, tak by zachęcały do pomysłów spontanicznych i samodzielnych.

1. Zwariowane pociągi

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL

Działanie: Rozsyp na dywanie klocki z zestawu. Zaproponuj dzieciom zabawę w budowanie zwariowanych wagoników. Dzieci mogą korzystać z podkładów z kółkami. Mogą również korzystać z wszystkich innych klocków. Ogranicza ich... wyobraźnia.

2. Wymarzony dom (każdy swój)

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL

Działanie: Rozsyp na dywanie klocki z zestawu. Zaproponuj dzieciom zabawę w budowanie wymarzonych domków. Mogą to być małe domki jednorodzinne, rozbudowane osiedla czy wysokie wieżowce. Stwórzcie całą dzielnicę, w której będą mieszkali klockowi mieszkańcy.

3. Najwyższa wieża na świecie

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL

Działanie: Rozsyp na dywanie klocki z zestawu. Zaproponuj dzieciom zabawę w budowanie wysooookiej wieży. Dzieci mogą korzystać z dowolnych klocków. Pomóż dzieciom podtrzymując coraz bardziej chwiejną wieżę po to, żeby dzieci mogły... spektakularnie ją przewrócić.

4. Wyjątkowe samoloty

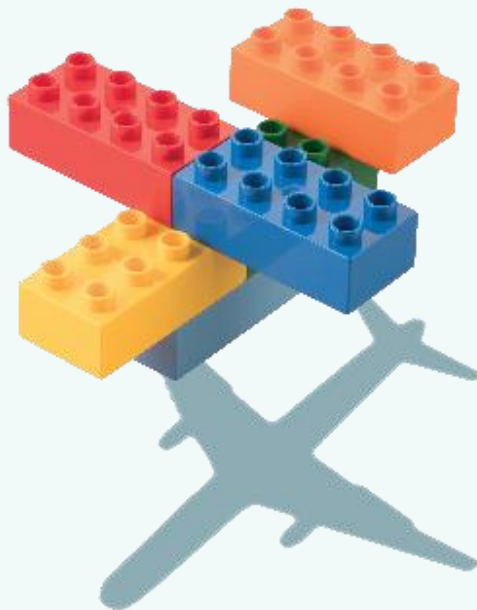
Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL

Działanie: Rozsyp na dywanie klocki z zestawu. Zaproponuj dzieciom zabawę w budowanie unikalnych samolotów. Niech to będą ich wyjątkowe, unikalne konstrukcje, które wzbiją się następnie wysoko, wysoko i przelecą przez całą salę.

5. Niestworzone zwierzęta

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL

Działanie: Rozsyp na dywanie klocki z zestawu. Zaproponuj dzieciom zabawę w budowanie wyjątkowych zwierząt. Pozwól im puścić wodzę fantazji. Dzieci mają ogromną wyobraźnię, musimy ją tylko uwolnić, a ich konstrukcje będą magiczne.



II. Kolory / kształty

Znajomość kolorów i umiejętność ich rozpoznawania nie jest wrodzona. Maluszki muszą się tego nauczyć. Już niemowlę reaguje na barwy. Wykazuje wyraźne upodobanie do białego, żółtego i czerwonego, natomiast nie przepada za plamami w kolorach: czarnym, niebieskim i zielonym.

Przeciętne trzyletnie dziecko powinno potrafić rozpoznać i nazwać poprawnie cztery podstawowe kolory: czerwony, zielony, żółty i niebieski. Umiejętność rozpoznawania barw pojawia się już u dwulatków. Istnieje jednak różnica między rozpoznawaniem kolorów, a ich świadomym nazywaniem, stąd naukę kolorów warto rozpocząć już z dwuletnim szkrabem. Nie zawsze jednak maluchy uczą się rozróżniać barwy podstawowe. Pamiętajmy, że czasem łatwiej im odróżnić czarny od białego czy żółty od czerwonego, dlatego w świat kolorów i różnych odcieni wprowadzamy dziecka stopniowo i przede wszystkim spontanicznie w trakcie różnego rodzaju zabaw.

Nauka kolorów i kształtów jest związana z rozwojem spostrzegania wzrokowego. Kluczowa dla opanowania tej umiejętności jest zdolność widzenia trójwymiarowego, co oznacza, że dziecko jest w stanie rozróżnić kształty niezależnie od kąta i odległości patrzenia.

6. Wieża wg wskazówek

Przygotowanie: Zestawy 6 klocków

Działanie: Rozdaj dzieciom ich komplet 6 klocków. W zależności od wybranego poziomu podawaj dzieciom proste instrukcje zbudowania konstrukcji, które dzieci będą musiały odwzorować na swoim komplecie.

7. Wieża wg wzoru (modelu)

Przygotowanie: Zestawy 6 klocków

Działanie: Rozdaj dzieciom ich komplet 6 klocków. Zbuduj prosty model składający się z liczby klocków, które odpowiadają wiekowi dzieci. Połóż model na środku i poproś dzieci, aby zbudowały taki sam.

8. Wieża w konkretnym kolorze

Przygotowanie: Zestawy 6 klocków

Działanie: Rozsyp przed dziećmi klocki z zestawów. Poproś, aby dzieci wybrały sobie jeden klocek lub przyporządkuj im go. Poproś, aby dzieci zbudowały wieżę składającą się wyłącznie z klocków w jego kolorze.

9. Sprzątanie na dywanie

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL

Działanie: Rozsyp przed dziećmi klocki z zestawu. Wspólnie poszukajcie klocków o różnych kolorach/kształtach i umieśćcie je różnych częściach sali/dywanu. Poproś następnie dzieci, aby poszukały klocków o konkretnych kolorach/kształtach i poukładały na konkretne grupy.

10. Zabawa rybki

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL, ew. koszyk/pojemnik

Działanie: Rozsyp przed dziećmi klocki z zestawu. Opowiedz dzieciom historię o wielkim stawie, w którym właśnie pływają (niech udają sposoby pływania). Ustal, które klocki są rybkami (w konkretnym kolorze lub konkretnym kształcie). Wspólnie złapcie rybki i umieśćcie do koszyku.

11. Moje ulubione warzywa

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL, ew. koszyk/pojemnik

Działanie: Rozsyp przed dziećmi klocki z zestawu. Opowiedz dzieciom historię o zupie, którą wspólnie będziecie gotowali. Poproś dzieci, aby dokładały do waszej zupy konkretne warzywa lub elementy. Staraj się, aby klocki były dopasowane kolorystycznie.

12. Nazwij kolor, który widzisz

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL

Działanie: Rozsyp przed dziećmi klocki z zestawu. Poproś dzieci, aby wybrały sobie jeden klocek i opowiedziały w jakim jest kolorze. Następnie klocek odkładają za siebie i wybierają następny. Po skończonej zabawie dzieci mogą spróbować zbudować „coś” ze swoich klocków.

13. Zbuduj to, co ja

Przygotowanie: Zestawy 6 klocków

Działanie: Rozsyp przed dziećmi klocki z zestawu. Poproś dzieci, aby starały się powtarzać po Tobie sekwencje układanych klocków. Dostosuj trudność do możliwości dzieci.



III. Porównywanie

W nauce kolorów i kształtów ma również znaczenie koordynacja wzrokowo-ruchowa. Dzięki manipulowaniu przedmiotami maluch poznaje najbliższe otoczenie polisensorycznie, a zatem nie tylko patrząc na nie z różnych perspektyw (gdy siedzi w wózku, jest noszony na rękach lub leży na brzuszku na macie), lecz także bawiąc się nimi, wkładając je do buzi, potrząsając nimi, by wydały dźwięk, czy rzucając, by obserwować ich spadanie. Aktywność manipulacyjna utrwala zdobyte doświadczenia, a przy okazji wpływa na kształtowanie się pojęć w umyśle dziecka.

Dziecko uczy się bowiem, że choć ulubione zabawki różnią się od siebie np. kolorem, wielkością czy fakturą, to łączą je zasadnicze właściwości, dzięki którym można je przyporządkować do określonych kategorii, np. samochodów, budynków czy zwierząt.

Tak zaczynają się kształtować u dzieci kategorie pojęciowe, co jest nierozdzielnie związane z nauką języka. Wraz z rozwojem mowy dziecko uczy się nazywać przedmioty i ich cechy, porównywać je i opisywać. Warto więc rozmawiać z dzieckiem o tym, co widzi, nazywać kolory i kształty oraz określać wielkość przedmiotów.

Przygotowanie: dowolny zestaw LEGO Education

15. Pokaż dzieciom dwa klocki. Zapytaj, czy są takie same, czy inne? Czym się różnią?
16. Zbuduj dwie wieże (dwa modele) i poproś o wskazanie wyższej / niższej.
17. Zbuduj dwa modele i poproś o wskazanie tego, który składa się z większej liczby klocków.
18. Zbuduj dwa węże (dwa modele) i poproś o wskazanie dłuższego / krótszego.
19. Zbuduj różne modele, z których co najmniej dwa będą takie same i poproś o wskazanie tego, który jest inny / które są takie same.
20. Połóż przed dziećmi dwie grupy klocków. W jednej będzie kilka klocków, a w drugiej jeden / dwa. Poproś o porównanie, gdzie jest dużo, a gdzie jest mało.
21. Połóż przed dziećmi 3 / 4 / 5 klocków i poproś, żeby się przyjrzały. Przesłoń kartką / chusteczką i zabierz jeden z nich. Poproś, aby powiedziały / pokazały, którego brakuje.
22. Połóż przed dziećmi 3 / 4 / 5 klocków. Niech będą w tym samym kolorze lub o tym samym kształcie. Wymień jeden klocek na inny. Zapytaj, który klocek jest inny?

IV. Umiejętności społeczne / współpraca / naśladownictwo

Dziecko w wieku 2 lat zaczyna już mieć świadomość, że jest odrębną osobą – przejawia się to w ten sposób, że może zauważać i pokazywać siebie w lustrze, może potrafić rozpoznać siebie na zdjęciu lub filmiku, może się zdarzyć, że wskaże na siebie, często potrafi też dotknąć na polecenie, a niekiedy też nazwać poszczególne części ciała – jest to adekwatny powód do nawiązania kontaktu, pokazuje na polecenie, cieszy się tą umiejętnością, chce się pochwalić.

Dziecko obserwuje otoczenie, a to co zaobserwuje zaczyna odtwarzać w swojej własnej aktywności, np. „pomagać” przy pracach domowych, np. bawi się w „udawanie”, naśladowując czynności z życia codziennego – wycieranie kurzów, używanie odkurzacza, używanie telefonu komórkowego itp. używa patelni lub garnka do gotowania „na niby”.

Podczas zabaw na placu zabaw nadal występuje zabawa równoległa – dziecko obserwuje inne dzieci, ale nie bawi się z nimi, może dochodzić do konfliktów, np. nie odda zabawki lub chce bawić się tą samą, którą ma inne dziecko, dlatego tak ważna jest socjalizacja i powolna nauka współpracy i współistnienia w grupie.

Dziecko próbuje kontrolować swoje otoczenie – znajduje więc różne sposoby, co zrobić by wpłynąć na bliskie osoby, aby coś dostać, zaprosić do wspólnej zabawy, czymś się pochwalić.

Pojawiają się tak załączki empatycznego zachowania, np. niektóre 2-latki potrafią pocieszyć, gdy widzą płaczące dziecko lub same się rozpląkać, podmuchać na zraniony paluszek mamy, podzielić się kawałkiem ciasteczka lub zabawką.

Przygotowanie: dowolny zestaw LEGO Education rozsypany pośrodku koła siedzących dzieci.

23. Poproś dziecko, aby podało Ci klocek w konkretnym kolorze / kształcie / przeznaczeniu. Zwróć uwagę na użycie słów proszę – dziękuję.

24. Poproś dziecko, aby zaniósł klocek w konkretnym kolorze / kształcie / przeznaczeniu do innego dziecka. Zwróć uwagę na użycie słów proszę – dziękuję.

25. Poproś dziecko, aby podeszło do Ciebie lub innego dziecka i poprosiło o klocek. Zwróć uwagę na użycie słów poproszę – dziękuję.

26. Przygotuj pokrywkę pudełka lub tackę kuchenną. Poproś dwoje dzieci, aby trzymając wspólnie za dwa końce tacki przenieśli zbudowany model lub klocek z punktu A do punktu B.

27. Klockowy telefon

Ustaw dzieci w rzędzie. Ich zadaniem będzie podawanie sobie klocka od dziecka pierwszego przez kolejne, za każdym razem wykonując jakąś akcję. Np. powiedz swoje imię, zrób przysiad, zaklaszcz, usiądź i wstań (w pierwszym przebiegu klocka możliwa jest zabawa bez zadań).

28. Prawda / fałsz - Rozpoznawanie zależności otaczającego świata.

Pokazuj dzieciom klocki lub złożone modele zadając pytania, z których niektóre będą prawdziwe, a inne fałszywe.

Przykładowe pytania:

- Czy ten klocek jest niebieski / zielony itd.?
- Czy to jest wąż / słoń itd.? (konstrukcja składająca się z kilku połączonych płaskich klocków) Pamiętaj! W przypadku tego ćwiczenia może być wiele prawidłowych odpowiedzi. Każde dziecko może postrzegać inaczej to, co widzi – pozwól mu na to. Zapytaj: Co widzisz? Co wg. Ciebie to jest?
- Czy ten klocek jest w kolorze nieba / trawy śniegu?

29. Najlepsi kucharze

Przygotowanie: Zestaw Mój Świat XL, miseczka / garnek / wiaderko, łyżka do mieszania, talerzyki papierowe

Działanie: Rozsyp przed dziećmi klocki z zestawu. Poproś dzieci, aby wśród rozsypanych klocków odnalazły składniki swojej zupy / sałatki. Niech wstaną, odszukają składnik i głośno mówiąc, co znalazł dodali do swojej zupy / sałatki. Następnie wszystko razem mieszają i podają na przygotowane talerzyki.

30. Halo, halo... czy tu ciocia?

Przygotowanie: Zestawy 6 klocków

Działanie: Rozdaj dzieciom ich komplety 6 klocków. Spróbuj „dodzwonić” się do dziecka za pomocą klockowego telefonu.

W trudniejszym wariantcie dzieci rozkładają swój zestaw 6 klocków i czekają na telefon w konkretnym kolorze. Odbierają rozmowę klockiem w kolorze, w jakim Pani do nich dzwoni.



V. Rozwój fizyczny

Przygotowanie: dowolny zestaw LEGO Education

31. Slalom między klockami.

Ułóż dzieciom slalom z klocków lub modeli i poproś, aby go pokonały omijając przeszkody.

32. Kamienie na rzece.

Pobawcie się w przekraczanie wielkiej rzeki. „Rzekę” można przekroczyć tylko po „kamieniach” lub „mostku” ułożonych z klocków poukładanych na dywanie. Zadbaj, aby „kamienie” były odpowiednio duże.

33. Przekraczanie nad klockami.

Ułóż przed dziećmi przeszkody. Poproś, aby dzieci pokonały je podnosząc wysoko nogi i przekraczając nad nimi. Mogą to być klocki ułożone w linii. Chcąc utrudnić zadanie można zbudować wyższe konstrukcje.

34. Przenoszenie klocków na konkretnej części ciała.

Ustaw dzieci po jednej stronie sali / dywanu i nakładając klocek na konkretną część ciała poproś, aby przeszły na drugi jego koniec. Możesz położyć na rękę, rękę obróconą, bark, pod brodę czy inną część w zależności od możliwości dziecka.

Rozwój kreatywności od najmłodszych lat!

Dzieci od urodzenia są ciekawe, a zarazem chętne do nauki. Misją AKCES Edukacja jest stymulowanie naturalnej ciekawości najmłodszych dzieci i zachęcanie ich do nauki przez zabawę. Naszym celem jest pomoc w przygotowaniu dzieci do uczestnictwa w życiu codziennym, poprzez rozwijanie ich umiejętności społecznych i jak najwcześniejsze zapoznanie ich z przedmiotami STEAM — a także umożliwienie im rozwoju edukacji emocjonalnej, czytania, pisania oraz podstawowych umiejętności konstrukcyjnych i związanych z programowaniem.

Kontinuum Edukacyjne LEGO® Education



AKCES Edukacja
Oficjalny dystrybutor
LEGO® Education w Polsce
www.akcesedukacja.pl